

ВІДПОВІДІ

Київського національного університету імені Тараса Шевченка
на рекомендації з подальшого удосконалення освітньо-наукової програми

18820 Теорія та методика навчання української мови і літератури та іноземної мови в старшій профільній школі

другий рівень вищої освіти Магістр, №014 «Середня освіта» (014.01 Середня освіта (українська мова та література)) у проекті Експертного висновку галузевої експертної ради

Висловлюємо нашу вдячність членам галузевої експертної ради за ґрунтовний аналіз, рекомендації та пропозиції стосовно удосконалення освітньої програми. Вважаємо за доцільне надати окремі коментарі щодо аналізу та рекомендацій ГЕР за критеріями.

Критерій	Звіт ГЕР	Коментар Університету на звіт
1 Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	<p>1.Рекомендуємо в ОНП (розділ 1. Загальна інформація) зазначити освітню й професійну кваліфікацію, яку присвоюють здобувачам вищої освіти, увідповіднити формулювання професійної кваліфікації з Класифікатором професій і сучасними нормативними документами освітньої галузі та конкретизувати освітню кваліфікацію через зазначення предметної спеціальності «Середня освіта (Українська мова і література)».</p> <p>2.Рекомендуємо у формулюванні назви ОНП уточнити компонент-загальник “іноземна мова”.</p> <p>3. Рекомендуємо у визначенні мети та інтегральної компетентності відбити предметні спеціальності ОНП.</p> <p>В ОНП (розділ 1. Загальна інформація, с. 10 – Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації) не зазначено освітню й професійну кваліфікацію, яку присвоюють здобувачам вищої освіти. У навчальному плані зазначено освітню кваліфікацію – магістр середньої освіти, яка сформульована в загальному й не містить вказівки на предметну спеціальність 014.01 Середня освіта (Українська мова і література).</p>	<p>1. Враховано в оновленому проекті ОП, оприлюдненому на офіційній сторінці ОП (https://philology.knu.ua/osvitni-prohramy/mahistra-oor-pnd-den/014-01-m-tmn/)</p> <p>2. Компонент 'іноземна мова' в назві ОП відповідає прагненню мати ширший обсяг можливостей для розвитку ОП. Англійська мова є однією з іноземних мов, тому ця назва не суперечить змісту обов'язкових і вибіркових компонентів ОП, а, навпаки - про можливість філологічної освіти вчителя. Поняття 'іноземна мова' є просто ширшим за змістом щодо поняття 'англійська' і його заміна не змінить змісту чи особливостей ОП. Крім того, уточнення щодо англійської мови може спричинити юридичну невідповідність в акредитаційних документах.</p> <p>3. У процесі підготовки навчального плану на 2023-2024 навчальний рік наявні невідповідності буде усунуто.</p> <p>4. Технічну помилку усунуто</p> <p>5. Особливості ОП демонструють її кінцеву придатність задовольнити попит ринку праці, який сьогодні формується на основі широку спектру компетентностей. Можливо, через це у багатьох ОП вони повторюються чи збігаються. Надмірно деталізувати особливості програми, на наш погляд, є слушним на засіданнях проектних груп, в обговореннях стейкхолдерів, у спілкуванні з установами освітнього моніторингу. Проте загальнодоступні документи містять найбільш зрозумілу і необхідну інформацію, яка відображає зміст та Мету ОП. Проте у Проекті 2023-2024 особливості програми уточнено.</p>

Критерій	Звіт ГЕР	Коментар Університету на звіт
	<p>4. У меті ОНП немає вказівки на предметну спеціальність 014.01 Середня освіта (Українська мова і література).</p> <p>5.В особливостях ОНП зафіксовано її обов'язкові складники (що не відрізняє ОНП від аналогічних ОП) - поглиблене вивчення філологічних та лінгводидактичних ОК, підготовка вчителів української мови та літератури, англійської мови для роботи у профільних закладах середньої освіти, формування умінь розробляти та апробувати нові технології навчання мов і літератур, педагогічні практики та ін.</p> <p>ОЦІНКА ГЕР - В</p>	
<p>Критерій 2 Структура та зміст освітньої програми</p>	<p>1.Зважаючи на поєднання в ОНП предметних спеціальностей 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) та 014.02 Середня освіта (Мова і література англійська) ввести до ОК методик навчання англійської мови та виробничу практику з англійської мови.</p> <p>2.Рекомендуємо повною мірою увідповіднити змістове наповнення ОНП із предметною областю спеціальності 014 Середня освіта, оскільки ЕГ дійшла висновку, що на ОНП поєднують підготовку здобувачів за двома предметними спеціальностями: 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) та 014.02 Середня освіта (Мова і література англійська). Це відбито і в ОК предметної підготовки: українська мова – 12 кред., українська література – 9 кред., англійська мова – 10 кред.</p> <p>3.Рекомендуємо обговорити питання про можливості зміни способів формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої</p>	<p>1. Методика навчання англійської мови передбачена окремими модулями у дисциплінах: Організація роботи вчителя-філолога у міжнародних проєктах (англійською мовою); Комунікативні стратегії англійської мови ділового та академічного дискурсу; Інформаційні технології та навчально-методичне забезпечення процесу навчання мов і літератур у старшій школі (англійською мовою). Однак рекомендацію ГЕР враховано у проєкті ОП 2023-2024. Методика навчання англійської мови- окрема дисципліна в обов'язковому блоці.</p> <p>2. Ми врахували наскільки можливо (предметна область спеціальності і спеціалізацій досі не затверджені) у проєкті 2023-2024.</p> <p>3. В ОП індивідуальна траєкторія здобувачів зреалізована головно через блоковий вибір компонентів, що відповідає меті та особливостям ОП, а також запиту ринку праці на вчителів-філологів у закладах академічного і практичного типу. Ця модель добре зарекомендувала себе в абсолютній більшості програм Університету. Проте для задоволення потреб здобувачів вищої освіти у проєкті 2023-2024 запропоновано дещо зменшити обсяг вибіркових блоків і запропонувати додатковий перелік вільних вибіркових компонентів, які відповідають зацікавленням магістрантів та умовам розширення їхньої індивідуальної освітньої траєкторії.</p>

Критерій	Звіт ГЕР	Коментар Університету на звіт
	<p>освіти, звернувши увагу на інші моделі вибірковості.</p> <p>4. Урахувати вимоги професійного стандарту вчителя закладу загальної середньої освіти й пропозиції здобувачів, нормалізувавши в ПРН інклюзивну й здоров'язберезувальну компетентності.</p> <p>5. Усунути технічні недогляди щодо назви ОК 1 в ОНП, навчальному плані й робочій програмі навчальної дисципліни.</p> <p>6. Увиразнити в структурно-логічній схемі ОНП логічну взаємопов'язаність і послідовність вивчення ОК, зокрема через її представлення у формі графу</p> <p>ОЦІНКА ГЕР - В</p>	<p>4. Враховано у проєкті 2-23-2024</p> <p>5. Враховано. У проєкті 2023-2024 Виробничу практику з англійської мови винесено в ОК.</p> <p>6. Загалом наявна структурно-логічна схема відображає усі зв'язки і логіку навчального процесу та є цілком зрозумілою для вступників і стейкхолдерів. Можливість відображення компонентів ОП з використанням методу математичних графів буде розглянено проєктною групою ОП.</p>
<p>Критерій 3 Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання</p>	<p>1. Оновити програму вступного фахового випробування для здобуття ступеня вищої освіти «магістр» за ОНП «Теорія та методика навчання української мови і літератури та іноземної мови в старшій профільній школі» (змістове наповнення, пропонується література тощо).</p> <p>2. Рекомендуємо активізувати інформування здобувачів вищої освіти про наявні можливості неформальної освіти.</p> <p>Оцінка ГЕР -В</p>	<p>1. Компетентнісний підхід та принципи Нової української школи є засадничими для ОП. Це підтверджено у висновках ЕГ. Відображення цих засад у Програмі вступних випробувань буде здійснено під час її регулярного перегляду до початку вступних випробувань; оновлено пропонується літературу.</p> <p>2. Інформування здобувачів відбувається після їхнього вступу на ОП, а також викладачами методичних дисциплін. Наприклад, дисципліна Методологічні засади та сучасні концепції навчання української мови у старшій профільній школі містить можливість відвідування занять з моніторингу платформ EdEra, Prometheus, Coursera, Освіторія. Наявні на ній тренінги і курси магістранти аналізують, описують, виявляють їх переваги і недоліки. Вони поінформовані про можливості зарахування курсів та окремих блоків неформальної освіти в навчальному процесі на ОП. Проте рівень тренерів і пропозиції неформальної освіти часто не задовольняють магістрантів ОП. Викладачі ж Університету не мають права студентів, які поступили на навчання на програму формальної освіти, в будь-якому вигляді спонукати відвідувати платформи (тим більш платні) неформальної освіти – такі дії потенційно здатні створити корупційні ризики. Проте у зобов'язаннях</p>

Критерій	Звіт ГЕР	Коментар Університету на звіт
		вдосконалення програми передбачено ретельне обговорення проектною групою тих продуктів неформальної освіти, які є в доступі магістрантів і могли б задовольнити їхній додатковий (понад вимоги програми) запит на якість і користь для майбутньої професії.
Критерій 4 Навчання і викладання за освітньою програмою	<p>1. Регулярно моніторити й щорічно оновлювати списки літератури в робочих програмах навчальних дисциплін, зокрема пропонувати найновіші джерела інформації та публікації науково-педагогічних працівників, що забезпечують викладання певного ОК. Підтримуємо ЕГ щодо рекомендації в окремих робочих програмах ОК оновити запропоновані джерела (ОК 02, 03, 04, 05, 06, 11, 13, 14 та інші).</p> <p>Оцінка ГЕР -В.</p>	Робочі програми регулярно проходять моніторинг завідувача кафедри, гаранта ОП, їх буде переглянуто до початку навчального року у встановленому КНУТШ порядку, недоліки усунуто.
Критерій 5 Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	<p>Рекомендуємо ввести до програми атестації питання щодо визначення рівня предметної підготовки з української мови і літератури.</p> <p>Зважаючи на можливість присвоєння здобувачам вищої освіти кваліфікації «вчитель англійської мови закладу загальної середньої освіти», до підсумкового іспиту з англійської мови ввести питання з методики навчання.</p> <p>Оцінка ГЕР -В</p>	<p>На сайті ННІ філології (https://philology.knu.ua/osvitni-prohramy/mahistra-oor-pnd-den/014-01-m-tmn/) оприлюднено проєкт ОНП-2023-2024, у який уведено комплексний підсумковий іспит з іноземної мови та методики її навчання (с. 20 проєкту ОНП-2023), питання з методики англійської мови уведено до екзаменаційних білетів 2022.</p> <p>Тематика магістерських робіт на 2022-2023 н. р. повною мірою увідповіднюється з предметною областю спеціальності 014 Середня освіта і освітньою, предметними спеціальностями 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) та 014.02 Середня освіта (Мова і література англійська), кваліфікаціями, що присвоюються здобувачам вищої освіти (https://cutt.ly/M6I2b4W).</p>
Критерій 6 Людські ресурси	<p>Продовжувати підвищувати рівень публікаційної активності науково-педагогічних працівників за допомогою друкування наукових статей у рекомендованих наукометричних базах та фахових збірниках категорій А і Б.</p> <p>Рекомендуємо науково-педагогічним працівникам неухильно дотримуватися локальних документів КНУТШ щодо періодичності проходження стажування / підвищення кваліфікації.</p>	<p>Публікаційна активність викладачів - членів кафедри методики викладання української мови і літератури та іноземної мови є високою. Кількість статей у виданнях, індексованих у Scopus і WoS є значною порівняно з іншими подібними ОП України. Проте проєктна група ОП спонукатиме викладачів інших структурних підрозділів КНУТШ, які залучені до викладання на ОП, також збільшувати саме ту публікаційну активність, яка відповідає запиту і спеціалізації ОП.</p> <p>Проходження стажування викладачів ОП контролюється гарантом, завідувачем кафедри, КНУТШ надає регулярні пропозиції підвищення</p>

Критерій	Звіт ГЕР	Коментар Університету на звіт
	<p>У відомостях про самооцінювання ОНП (таблиця 2 «Зведена інформація про викладачів ОП») подавати відомості про викладачів, дотримуючись визначеного часового проміжку в 5 років.</p> <p>Оцінка ГЕР -В</p>	<p>кваліфікації викладачів. Проектна група ОП спонукатиме тих окремих викладачів, які не пройшли стажування під час військового стану чи ще не отримали сертифікат на час акредитації, задовольнити цю вимогу.</p> <p>Буде враховано у наступних відомостях самооцінювання</p>
<p>Критерій 7 Освітнє середовище та матеріальні ресурси</p>	<p>Продовжувати роботу з облаштування в КНУТШ освітнього простору для осіб з особливими освітніми потребами.</p> <p>Оцінка ГЕР -В</p>	<p>Проектна група ОП та стейкхолдери ОП братимуть участь у заходах КНУТШ з облаштування в освітнього простору для осіб з особливими освітніми потребами</p>
<p>Критерій 8 Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми</p>	<p>Рекомендуємо розміщувати локальні документи ЗВО на офіційному сайті КНУТШ з необхідними реквізитами затвердження.</p> <p>Оцінка ГЕР -В</p>	<p>Практика розміщення документів на сайтах з реквізитами підписання але без відображення підписів і печаток є загальнопоширеною, нею користуються, зокрема, всі органи виконавчої влади, і навіть Національне Агентство (див. https://naqa.gov.ua/%d1%81%d1%82%d1%80%b0%d1%82%b5%b3%d1%96%d1%87%bd%1%96-%d0%b4%be%d0%ba%d1%83%bc%d0%b5%bd%1%82%b8/) . Від так незрозуміло чим (підстави і мета) керується ГЕР коли пропонує розміщувати на сайті від скановані копії документів. Головне не наявність підписів і печатки а саме оприлюднення і відповідність затвердженому документу.</p>
<p>Критерій 9</p>	<p>Рекомендуємо продовжувати регулярне оновлення опису ОНП на офіційному сайті навчально-наукового інституту філології та сторінки випускової кафедри актуальною інформацією.</p> <p>Оцінка ГЕР –В</p>	<p>Сторінка кафедри та ОП на офіційному сайті ННФ регулярно оновлюються. Крім того, ОП має відкриту сторінку Magnius у соціальних мережах де оновлення інформації, пропозиції для студентів, відгуки і зауваження здобувачів щодо вдосконалення ОП відбуваються невинно.</p>

